

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/353/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7612219627
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 12. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Feťková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2012:7612219627.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci navrhovateľa: S. E., V.. XX.XX.XXXX, P. Q., R. XXX/XX, proti odporcovi Poštová banka a.s., Bratislava, Dvořákovo nábřeží 4, IČO: 31 340 890, o návrhu navrhovateľa na vydanie predbežného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves, č. k. 8C/196/2012-27 zo dňa 9. októbra 2012 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku, ktorým bolo uložené zamestnávateľovi navrhovateľa, v súčasnosti Železnice SR, Bratislava, Klemensova 8, IČO: 31 364 501, zdržať sa zrážok zo mzdy navrhovateľa v prospech odporcu na základe Dohody o zrážkach zo mzdy, a to až do skončenia konania vo veci samej o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok.

Z r u š u j e uznesenie vo výroku o povinnosti odporcu nahradiť Slovenskej republike trovy štátu.

odôvodnenie:

Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej iba „súd prvého stupňa“) uznesením z 9. októbra 2012 nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil Železničiam Slovenskej republiky, Bratislava, Klemensova 8, IČO: 31 364 501, zdržať sa zrážok zo mzdy navrhovateľa v prospech odporcu na základe dohody o zrážkach zo mzdy, a to až do skončenia konania vo veci samej o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok. Uložil navrhovateľovi v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia o nariadenie predbežného opatrenia, podať návrh vo veci samej o čiastočnú neplatnosť právneho úkonu, úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 6.2.2008 v časti o dohode o zrážkach zo mzdy. Uložil odporcovi povinnosť nahradiť Slovenskej republike trovy štátu vo výške 33 eur do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľ návrh na vydanie predbežného opatrenia odôvodňoval tým, že dňa 6.2.2008 uzavrel s odporcom zmluvu o úvere, ktorej súčasťou bola aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Dohodu o zrážkach zo mzdy považuje navrhovateľ za zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v jeho neprospech, pretože umožňuje siahnuť mu na majetok bez toho, aby mohol zamedziť zamestnávateľovi zrážky vykonávať. Dohodu o zrážkach zo mzdy považuje navrhovateľ za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. Vykonaniu zrážok zo mzdy nemôže navrhovateľ zabrániť napriek tomu, že žiadny sudca postihnutie jeho majetku neschválil a predbežné opatrenie je výlučným prostriedkom na zabránenie zrážok zo mzdy. Vo veci samej podal žalobu o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a tiež žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a o primerané finančné zadosťučinenie. Navrhovateľ sa nebráni právu veriteľa, ale nesúhlasí s tým, aby bolo uplatňované bez rozhodnutia súdu. Súčasťou návrhu bola aj Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 6.2.2008 a potvrdenie zamestnávateľa navrhovateľa Železnice SR o prevádzaní zrážok zo mzdy pre odporcu od decembra 2008 s tým, že do 13. augusta 2012 bola celkovo zrazená a odvedená suma 3.796,41 eur. Súd prvého stupňa sa oboznámil s obsahom spisu a listinnými dôkazmi, najmä Zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretou medzi účastníkmi konania, na základe ktorej bol navrhovateľovi odporcom poskytnutý úver vo výške 100.000.- Sk, ktorý sa navrhovateľ zaviazal splácať v 60-tich

mesačných splátkach po 2.713,- Sk počnúc od 21.3.2008. Celková výška nákladov bola stanovená na sumu 56.803,51,- Sk s RPMN v % 20,70. Odporca sa so žiadosťou o realizáciu Dohody o zrážkach zo mzdy navrhovateľa obrátil priamo na zamestnávateľa navrhovateľa a požadoval ho, aby z jeho mzdy vykonával zrážky vo výške 89,39 eur mesačne. Zamestnávateľ navrhovateľa zrážky zo mzdy navrhovateľa prevádzal od decembra 2008 a celkovo navrhovateľovi zo mzdy vrazil sumu 3.796,41 eur. Neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX, bolo aj zabezpečenie pohľadávky odporcu, a to formou Dohody o zrážkach zo mzdy v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že navrhovateľ, ktorý mal záujem získať od odporcu úver, musel sa podrobiť vopred určenej a sformulovanej zmluvnej podmienke upravenej v zmluve o úvere bez toho, aby s ním odporca túto podmienku individuálne dohodol. Súd prvého stupňa preto v súlade s ustanovením § 74 ods. 1 prvá veta a ods. 2 O.s.p. v intenciách ustanovenia § 76 ods. 1, 2, 3 O.s.p. návrhu na vydanie predbežného opatrenia vyhovel, pričom predpokladom pre vydanie predbežného opatrenia je v tomto prípade je dočasná úprava pomerov účastníkov. Toto predbežné opatrenie bude limitované iba do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Preto uložil povinnosť navrhovateľovi v lehote 30-tich dní podať návrh vo veci samej, pričom predbežné opatrenie zanikne, ak navrhovateľ nepodá v lehote súdom určenej návrh na začatie konania (§ 77 ods. 1 písm. a/ O.s.p.).

Podľa § 148 ods. 1 O.s.p. uložil odporcovi zaplatiť trovy štátu, ktoré pozostávajú zo súdneho poplatku z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, keďže navrhovateľ, ktorý bol v konaní o vydanie predbežného opatrenia úspešný, je oslobodený od platenia súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 2 písm. z/ Zákona o súdnych poplatkoch (zákon č. 71/1992 Zb.). Trovy štátu pozostávajú zo súdneho poplatku z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vo výške 33 eur v zmysle položky 1 písm. c/ sadzovníka súdnych poplatkov.

Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie odporca. Navrhol zmeniť uznesenie tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietajú.

V dôvodoch odvolania poukázal na to, že výška pohľadávky vyplýva zo Zmluvy o úvere, ktorú slobodne a vážne uzavrel s odporcom ako veriteľ navrhovateľ. V Zmluve o úvere sa navrhovateľ ako dlžník zaviazal vrátiť poskytnuté finančné prostriedky spolu so zmluvne dohodnutým úrokom formou mesačných splátok vo výške 2.713,- Sk (po prepočítaní konverzným kurzom 1 EUR = 30,126 SKK je výška mesačnej splátky 90,06 eur). Keďže navrhovateľ nesplácal pohľadávku vyplývajúcu zo Zmluvy o úvere riadne a včas, Poštová banka, a.s., pristúpila k realizácii zabezpečovacieho inštitútu a uplatnila si u zamestnávateľa navrhovateľa výplatu zrážok zo mzdy v zmysle dohody o zrážkach zo mzdy. Z uvedeného vyplýva, že Poštová banka si realizáciou dohody o zrážkach zo mzdy uplatnila zrážky maximálne vo výške mesačných splátok dohodnutých v Zmluve o úvere. Túto skutočnosť potvrdil aj zamestnávateľ navrhovateľa listom zo dňa 13. augusta 2012. Nie je preto pravdou, že výšku pohľadávky určuje veriteľ, ako to tvrdí navrhovateľ vo svojom návrhu. Navrhovateľ v návrhu na vydanie predbežného opatrenia tvrdí, že sa nebráni právu veriteľa, ktorému sú poukazované zrážky v rovnakej výške ako mesačné splátky, na druhej strane tvrdí, že odporca ako veriteľ mu zasahuje do jeho majetku, aj keby zrážky zo mzdy neboli vykonané, navrhovateľ by bol povinný plniť ustanovenia Zmluvy o úvere, a teda aj platiť pravidelné mesačné splátky v rovnakej výške ako sú momentálne vykonávané zrážky zo mzdy. Pokiaľ navrhovateľ v návrhu tvrdí, že nesplácal úver z dôvodu finančnej tiesne, odporca poukázal v odvolaní na to, že finančná tieseň nemôže byť právne relevantným dôvodom na to, aby bolo zamestnávateľovi navrhovateľa uložené zdržať sa vykonávať zrážky zo mzdy v prospech Poštovej banky. Aj keď navrhovateľ podá na súd žalobu o určenie, že žaloba o zrážkach zo mzdy dohodnutá v Zmluve o úvere je neprijateľná podmienka, nie je odporcovi zrejmé, ako vykonávanie zrážok zo mzdy môže zabrániť vykonateľnosti možného budúceho určenia dohody o zrážkach zo mzdy za neprijateľnú podmienku. Vykonávaním zrážok sa znižuje dlh navrhovateľa voči odporcovi. Ak by aj v budúcom súdnom konaní bola určená dohoda o zrážkach zo mzdy za neprijateľnú podmienku, odporca by bol zaviazaný vrátiť navrhovateľovi všetky vykonané zrážky, vrátením vykonaných zrážok by sa výška pohľadávky odporcu vrátila na výšku pred vykonávaním zrážok a odporca by následne vymáhal pohľadávku od navrhovateľa. Nie je preto odporcovi zrejmé, ako zdržania sa vykonávania zrážok zo mzdy sa zabráni ďalšiemu zhoršovaniu postaveniu navrhovateľa, keď navrhovateľ aj tak bude povinný platiť pravidelné mesačné splátky v rovnakej výške, ako sú vykonávané zrážky zo mzdy. Odporca má za to, že súd prvého stupňa nariadením predbežného opatrenia vytvoril stav, kedy odporcovi je znemožnené

uspokojenie jeho pohľadávky. Navrhovateľ neplatí splátky v zmysle zmluvy o úvere a súd prvého stupňa nariadením predbežného opatrenia zamedzil realizáciu zrážok zo mzdy ako zabezpečovacieho inštitútu. Momentálne je výrazne poškodený odporca, ktorému sa nespláca pohľadávka, hoci splnil si všetky povinnosti vyplývajúce zo Zmluvy o úvere. Súd prvého stupňa v napadnutom uznesení vôbec nekonštatoval, v čom vidí ohrozenie práva navrhovateľa, aká vážna a nenapraviteľná škoda by mohla byť navrhovateľovi spôsobená, ako bude po nariadení predbežného opatrenia zabezpečená vykonateľnosť budúceho rozhodnutia. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa nevyplýva, prečo súd prvého stupňa mal za to, že bol potrebný a nevyhnutný jeho okamžitý zásah (nariadenie zdržania sa vykonávania zrážok zo mzdy) k riešeniu situácie navrhovateľa. Z uvedeného vyplýva, že súd prvého stupňa skutočnosti a okolnosti uvedené v návrhu na vydanie predbežného opatrenia nedostatočne právne posúdil.

Navrhovateľ sa k podanému odvolaniu odporcu nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací po zistení, že odporca podal odvolanie v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie odporcu proti nariadenému predbežnému opatreniu nie je dôvodné.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že existujú predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia. Navrhovateľ, ktorý mal záujem získať od odporcu úver, musel sa podrobiť vopred určenej a sformulovanej zmluvnej podmienke vo formulárovej zmluve bez toho, aby s ním odporca túto podmienku individuálne dohodol.

Odvolací súd tiež poukazuje na to, že Okresný súd Prešov v súlade s ust. § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. požiadal Súdny dvor Európskych spoločností o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa Medzinárodnej zmluvy podal návrh na začatie konania 23. januára 2012 s prejudiciálnou otázkou: „Bráni čl. 38 a čl. 17 Charty základných práv Európskej únie v spojení s čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v aplikácii takej vnútroštátnej úpravy, podľa ktorej sa na základe Dohody o zrážkach zo mzdy vykonávajú spotrebiteľovi zrážky zo mzdy bez súdnej kontroly nepriateľných podmienok a spotrebiteľ nemá priamu možnosť tieto zrážky zrušiť“ (C30/12).

Predbežné opatrenie je procesný zabezpečovací prostriedok dočasného a provizórneho charakteru, ktorého účelom je v občianskom súdnom konaní poskytnúť okamžitú procesnú ochranu oprávnenému účastníkovi pred možnými nepriaznivými následkami. Predbežné opatrenie je možné nariadiť aj pred začatím konania - § 74 ods. 1 O.s.p. (ako tomu bolo v tomto prípade).

Pre nariadenie predbežného opatrenia musia byť splnené materiálne predpoklady, a to osvedčenie ohrozeného nároku, odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy a preukázanie potreby nariadenia predbežného opatrenia.

Nárok je osvedčený vtedy, ak sa súdu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako pravdepodobný. Miera osvedčenia sa pritom riadi konkrétnou situáciou, najmä naliehavosťou tej - ktorej veci. Pri predbežnom opatrení prevláda požiadavka rýchlosti konania pred požiadavkou úplného preukázania uplatneného nároku. Odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy spočíva najmä v preukázaní toho, že z dôvodov na strane odporcu vzniká odporcovi škoda, či inej ujmy, prípadne mu takáto ujma hrozí.

Odvolací súd konštatuje, že skutkový stav v štádiu potrebnom pre rozhodovanie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nie je medzi účastníkmi konania sporný.

Za daného stavu považoval odvolací súd predložené listinné dôkazy a navrhovateľom uvádzané tvrdenie o nepriateľných zmluvných podmienkach za dostatočné pre nariadenie predbežného opatrenia. Až

v konaní vo veci samej bude s konečnou platnosťou vyriešené, či spotrebiteľská zmluva uzavretá medzi účastníkmi obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky. Povinnosť uložená odporcovi zdržať sa zrážok zo mzdy navrhovateľa v prospech odporcu, je uložený iba predbežným opatrením, pre ktorý je charakteristická jeho dočasnosť a predbežné opatrenie nerieši definitívne vzťahy medzi účastníkmi konania.

Odvolací súd preto v súlade s ustanovením § 219 ods. 1, O.s.p. potvrdil uznesenie vo výroku, ktorým bolo uložené platiteľovi mzdy povinného (§ 76 ods. 2 O.s.p.) zdržať sa zrážok zo mzdy navrhovateľa v prospech odporcu na základe Dohody o zrážkach zo mzdy do skončenia konania vo veci samej o určení neprijateľnosti zmluvných podmienok.

Pokiaľ navrhovateľ do 30-tich dní od právoplatnosti tohto uznesenia nepodá návrh vo veci samej, predbežné opatrenie v súlade s ustanovením § 77 ods. 1 písm. a/ O.s.p. zanikne, ako to správne uvádza v dôvodoch rozhodnutia súd prvého stupňa.

Odvolací súd dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu o povinnosti zaplatiť trovy štátu je potrebné v súlade s ustanovením § 221 ods. 1 písm. i/ O.s.p. zrušiť.

Podľa ustanovenia § 148 ods. 1 O.s.p. štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil.

Súd prvého stupňa sa mylne v dôvodoch svojho rozhodnutia o povinnosti odporcu zaplatiť trovy štátu domnieva, že trovami štátu je aj súdny poplatok, ktorý má zaplatiť účastník konania z návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 2 písm. z/ zákona o súdnych poplatkoch, od poplatku je oslobodený spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu (napr. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa), preto v súlade s ustanovením § 2 ods. 2 je povinný zaplatiť podľa výsledku konania poplatok z návrhu na vydanie predbežného opatrenia odporcu. Povinnosť zaplatiť súdny poplatok nemožno považovať za trovy štátu, ako sa mylne domnieva súd prvého stupňa. Z dikcie ustanovenia § 148 ods. 1 O.s.p. nesporne vyplýva, že štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo iba na náhradu tých trov konania, ktoré „platil“. Povinnosť zaplatiť súdny poplatok preto nemožno považovať za vzniklé trovy štátu.

Bude preto úlohou súdu prvého stupňa vyrúbiť odporcovi súdny poplatok uznesením (vzor 4).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.